

ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

Кравченко І.Й.

старший викладач обліку і аудиту
Національний університет харчових технологій
м. Київ, Україна

Досліджуючи цифрові технології бухгалтерського обліку можна стверджувати, що у найближчі роки бухгалтерську сферу очікують зміни, ключовими інструментами яких стануть такі інноваційні технології як: штучний інтелект, блокчейн, хмарні технології.

Штучний інтелект являє собою інтелектуальну комп'ютерну систему, з можливостями розпізнавання мови, навчання та вирішення проблем, обробки й аналізу великих масивів інформації в найкоротші терміни; може складати фінансову звітність самостійно, без фізичного втручання людини. Використання штучного інтелекту дає змогу не лише автоматизувати, а й підвищити ефективність процесів формування звітів, інвентаризації, сплати податку на додану вартість та ін. Поширені напрями використання для управління дебіторською і кредиторською заборгованістю, кодування облікових записів, управління витратами, управління грошовими потоками. Компанії починають використовувати цифрові програми здебільшого в сфері документообігу, діяльності в сфері оподаткування, орендних платежів та оренди. Особливо увагу привертають проекти компанії по використанню технологій штучного інтелекту для автоматизації щоденних завдань, застосування комп'ютерного зору при інвентаризації в процесі аудиту.

Аналізуючи перспективи впровадження цифрових технологій штучного інтелекту в систему обліку та аудиту, можна визначити, що оптимізуються процеси із великим обсягом цифрових даних.

Під блокчейном розуміємо систему цифрового реєстру, започатковану на хронологічно розподілених книгах обліку, активах чи транзакціях, котрими можна ділитися у численних вузлах мережі, хто має доступ. Бази даних сполучені через криптографічні підписи для створення ряду дій або транзакцій із

часовою позначкою, розподілених і упереджених від підробки. Як результат, блокчейн створює не підробну облікову книгу бухгалтерської інформації, в якій майже неможливо підробляти чи видалити записи, щоб замаскувати певну діяльність.

Дана цифрова технологія також має здатність удосконалення бухгалтерського обліку та аудиту. Можна відокремити наступні переваги технології блокчейну в бухгалтерському обліку і аудиті [1]:

- зменшення помилок внаслідок мінімізації участі людини у реалізації облікових завдань;
- незворотність транзакції, неможливість «підлаштування» під особисті інтереси;
- зміни до приватного блокчейну не можуть бути додані іншими користувачами;
- а також, зменшення шахрайства через те, що технологія блокчейну неможливою є маніпулювання обліковими даними.

При впровадженні блокчейну позбувається необхідність звірвання розрахунків із зовнішніми контрагентами. Формування та списання дебіторських та кредиторських зобов'язань сторін угоди відбувається водночас на момент транзакції. Бухгалтеру залишається лише правильно класифікувати придбаний або переданий актив та відповідний дохід або витрати [2]. Щодо оперативного обліку даних у реальному часі. Завдяки системі блокчейн, зникне потреба чекати на обробку первинного документа бухгалтером. Первіна документація, в принципі, стане не потрібна ні в паперовому, ні в електронному вигляді. Натомість, необхідною буде лише фіксація транзакцій в блокчейні.

Хмарними обчислення можна вважати спеціальні обчислювальні потужності, за рахунок яких у користувачів немає потреби створювати особисті обчислювальні мережі, а тому дана технологія заощаджує витрати на утриманні IT-структури підприємства; передбачено доступ до готового сервісу провайдера,

власника хмари, і, відповідно, немає потреби в утриманні на підприємстві апаратного і програмного забезпечення відповідного рівня і профілю та ін.

Хмарні технології обчислення займають функцію зберігання та апробації великих об'ємів даних в мережевих сервісах, якими оперують аудитори та бухгалтери в процесі своєї професійної діяльності. Інформаційні дані в межах хмарної обробки зберігаються на спеціалізованих Інтернет-серверах, за необхідності кешуються на персональних смартфонах, комп'ютерах, ноутбуках. Існують наступні незалежні провайдери хмарних технологій: «FreeAgent» (Великобританія), «KashFlow» (США), «Netsapiens» (США), «SAP BusinessOne» (Німеччина), «Wave» (Канада) та інші.

На сьогоднішній день з хмарних-ресурсів в Україні, виділено наступні дві технологічні інновації. Перша – «iForma» – онлайн-сервіс підготовки і подання електронної звітності, що забезпечує цілодобовий прийом звітів безпосередньо з їх подальшою перевіркою, переадресуванням і супроводом до відповідних державних установ. Це програмне забезпечення «БЕСТ-ЗВІТ ПЛЮС» або система електронного документообігу «М.Е.ДОС». Друга технологічна інновація – «iFin» – хмарний сервіс, актуальний у двох напрямках роботи: генеруванні та подачі звітностей в державні органи, автоматичний розрахунок амортизації основних засобів, автоматизованого обліку виплати заробітної плати, відпускних та інше, а також складання низки інших бухгалтерських документів з автоматичним заповненням реквізитів підприємства чи інших даних [3]. Дані процеси формування електронних документів урегульовані Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 01.08.2022 р. [4].

Поряд з тим, існує чимало ризиків, котрі здатні викликати певну недовіру до цифрових технологій та які можуть мати різних прояв залежно від підприємств та сфери їх господарювання. Якщо діяльність безпосередньо пов'язана зі сферою інноваційних технологій, то ризик їх впливу більш ймовірний.

Подальше дослідження даної проблематики варто розглядати з питання підготовки кваліфікаційних фахівців бухгалтерського обліку та аудиту

відповідно до глобальних умов техноглобалізму та Національній економічній стратегії України на період до 2030 року.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 01.08.2022 р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>(дата звернення: 29.03.2024)
2. Ліга Закон. Як блокчейн змінить бухгалтерію. URL:https://bz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/BZ012012(дата звернення: 30.03.2024)
3. iForma. Офіційний веб-сайт. URL:<http://www.iforma.com.ua/>(дата звернення: 29.03.2024)
4. iFin. Офіційний веб-сайт. URL:<https://www.ifin.ua/>(дата звернення: 29.03.2024)